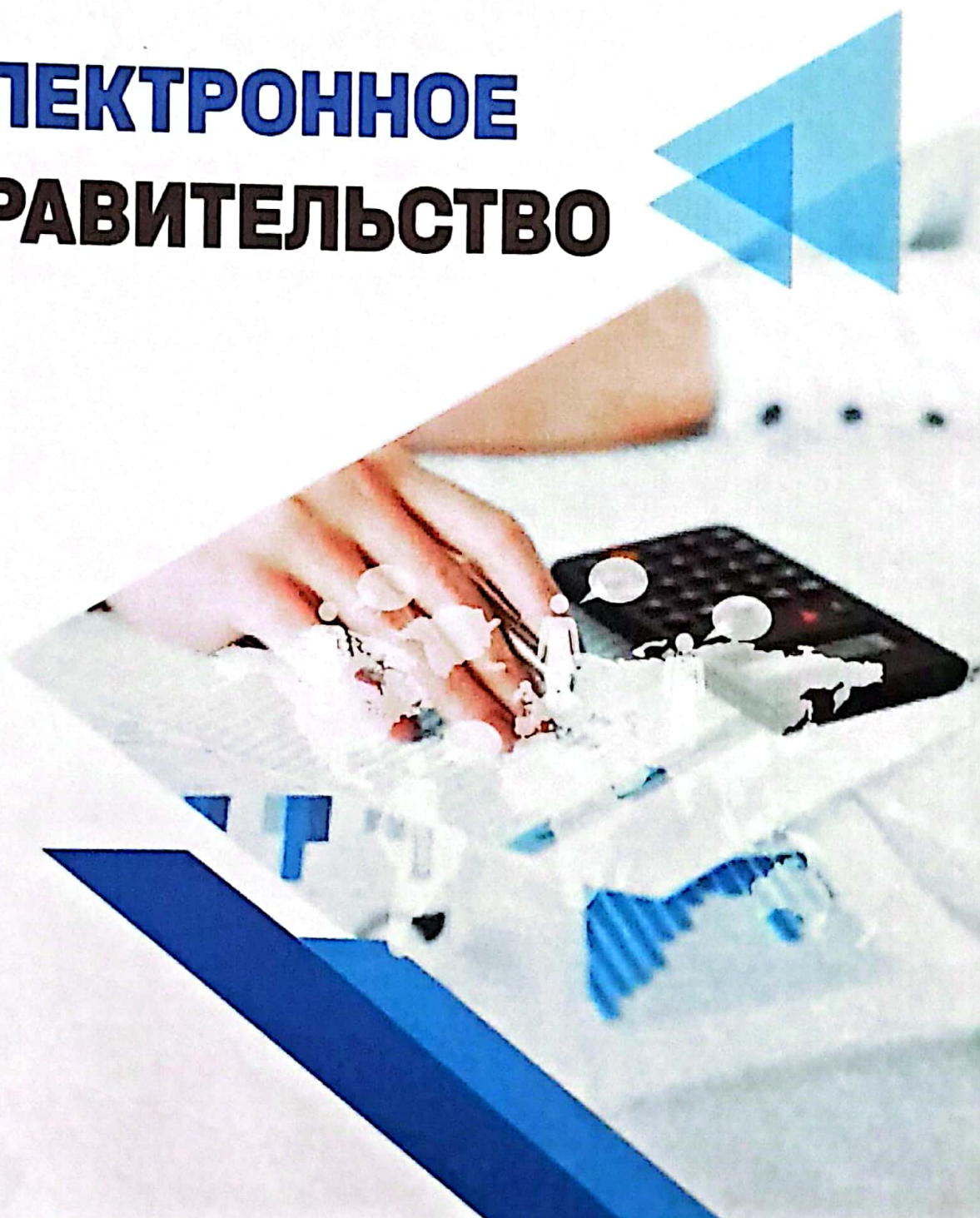

**А.КОБУЛОВ, Ж.РАУПОВ,
Ш.РАДЖАБОВ**

ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО

УДК: 327.7

ББК: 65.291

Э 23

Э 23

А.Кобулов, Ж.Раупов, Ш.Раджабов. Электронное правительство. – (Учебное пособие). – Т.: «Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи», 2024 – 312 стр.

ISBN: 978-9910-01-313-3

В данном учебном пособии даны практические аспекты упрощения бизнес-процессов и развития бизнеса с помощью электронных правительственных услуг и услуг для физических лиц, информационных систем, инновационных подходов в сфере, креативности и инноваций. В учебном пособии освещены теоретические основы и механизмы эффективного использования государственного портала Республики Узбекистан для дистанционного обмена информацией с государственными организациями, министерствами и иными юридическими лицами, анализ эффективности использования государственного портала Республики Узбекистан с помощью электронного цифрового ключа, новые услуги, рекомендуемые в качестве учебного пособия по дисциплине 5234100 - Цифровая экономика (по отраслям) "Электронное правительство".

***

Mazkur o'quv qo'llanmada elektron hukumat yuridik va jismoniy shaxslar uchun xizmatlarni osonlashtirish, axborot tizimlari, sohasiga innovatsion yondashuvlar, yaratuvchanlik va yangiliklar kiritish yordamida ish jarayonlari osonlashtirish va ishbilarmonlikni rivojlantirish amaliy jihatlari berilgan. O'quv qo'llanmada davlat tashkilotlari, vazirliklar va boshqa yuridik tashkilotlar bilan masofaviy ma'lumotlar almashish, elektron raqamli kalit orqali O'zbekiston Respublikasining davlat portalidan foydalanish ma'lumotlarini aniqlashning samarali imkoniyatlaridan masofaviy tahlil qilish, yangi xizmatlarni nazariy asoslari va mexanizmlari yoritilgan bo'lib, 5234100- Raqamli iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) "Elektron hukumat" fanidan o'quv qo'llanma sifatida tavsifiya etiladi.

***

This textbook provides practical aspects of simplifying business processes and business development with the help of electronic government services and services for individuals, information systems, innovative approaches in the field of creativity and innovation. The textbook highlights the theoretical foundations and mechanisms of effective use of the state portal of the Republic of Uzbekistan for remote exchange of information with state organizations, ministries and other legal entities, analysis of the effectiveness of using the state portal of the Republic of Uzbekistan using an electronic digital key, new services recommended as a textbook on the discipline 5234100 - Digital Economy (by industry and branches) "Electronic Government". will be.

УДК: 327.7

ББК: 65.291

Рецензенты:

Кенжабаев А.Т. – д.э.н., профессор;

Н. Шоахмедова – к.э.н., доцент.

Печатается по решению научно-методического совета Ташкентского государственного экономического университета. (28.08.2024 г. № 272)

ISBN: 978-9910-01-313-3

© "Инновацион ривожланиш нашриёт-матбаа уйи", 2024.

MUNDARIJA

I. BOB DAVLAT BOSHQARUVIDA ELEKTRON HUKUMAT TIZIMI	3
1.1. Elektron hukumat tushunchasi	3
1.2. Elektron hukumat tizimida hujjat aylanish va uning tuzilmasini shakllantirish	11
1.3. Davlat boshqaruvida elektron hukumat tizimini joriy etishning o'ziga xos xususiyatlari	20
II. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINING MODELLARI	27
2.1. Elektron hukumat tizimi ob'ektlarida hujjat aylanuvi tamoyillari	33
2.2. Elektron hukumat modellari	33
2.3. Elektron hukumat tizimi: axborot modellari va rivojlanish konsepsiyasi	43
2.4. Ijroni ta'minlashda elektron hujjat aylanishi	53
2.5. Elektron hukumat tizimi rivojlanish jarayonida davlat xizmatchilarining o'rni.....	66
III. BOB ELEKTRON HUKUMAT INFRASTRUKTURASI	76
3.1. Elektron hukumat tizimida davlat interaktiv xizmatlari	90
3.2. Elektron hukumat tizimida axborot xavfsizligini ta'minlash usullari	90
3.3. Elektron hukumat VEB-saytlari va VEB-portallari davlat interaktiv xizmatlari va ulardan foydalanish	99
3.4 Elektron hukumat infrastrukturasi va arxitekturasi	117
IV. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINING SHAKLLANISH USULLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	124
4.1. Elektron hukumat tizimini shakllantirish usullari va axborot ta'minoti	142
4.2. Elektron hukumatda axborot qidiruv tizimlar	142
4.3. Elektron hukumat tizimining istiqbollari	151
4.4. Elektron tijorat mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishning asosiy omili	160
4.5. Elektron to'lov tizimlari	177

V. BOB XORIJIY ELEKTRON HUKUMAT TIZIMLARI	183
5.1 Janubiy Koreyada elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	196
5.2 AQSH elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	196
5.3 Singapur elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	202
5.4 Rossya elektron hukumat tizimi va uning rivojlanish bosqichlari	205
VI. BOB ELEKTRON HUKUMAT TIZIMINI ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	210
6.1 AKT sohasidagi me'yoriy-huquqiy xujjatlar	216
6.2 ZAKT inson faoliyatining turli sohalariga tatbiqi	216
6.3 Davlat va xo'jalik boshqaruv idoralari axborot tizimlari va resurslari	220
6.4 Elektron xujjat va elektron xujjat aylanish tizimlarida elektron raqamli imzoni qo'llash	222
6.5 Me'yoriy-so'rov axborotini olib borishni ta'minlovchi axborot tizimlari	226
VII. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OCHIQ MA'LUMOTLAR PORTALI VA UNING MAQSAD, VAZIFALARI.	229
7.1 Veb sahifa, veb sayt, veb portal tushunchalari	232
7.2 O'zbekiston Respublikasi hukumat portali	232
7.3 Portalning maqsad va vazifalari	234
7.4 O'zbekiston Respublikasi hukumat portali	237
7.5 www.mygov.uz hukumat portalidan foydalanish va imoniyatlari	238
VIII. KOMMUNAL XO'JALIK VA UY JOY FONDI PORTALI VA UNING MAQSAD, VAZIFALARI	242
8.1 Server qurilmalari va ilovalari	253
8.2 Aloqa va telekommunikatsiyaning zamonaviy tizimlari.....	253
8.3 Keng polosali axborot o'tkazish tizimlari	254
8.4 Katta hajmdagi ma'lumotlar massivini qayita ishlash va saqlash vositasi	257
8.5 Masofaviy terminallar	257

8.6	Ma'lumotlar markazi va ma'lumotlarni qayta ishlash	259
8.7	Ma'lumotlarni taqsimlangan va paralell qayta ishlash dasturiy va texnik vositalari	260
8.8	Xosting tizimi va domenlarni boshqarish	261
8.9	Virtualizatsiya tizimlari	263
	IX. ELEKTRON RAQAMLI IMZO	264
9.1	Elektron raqamli imzo	267
9.2	Elektron raqamli imzoning kalitlari	267
9.3	Autentifikatsiya	269
9.4	Identifikatsiya	276
9.5	Qr-kod	284

ISBN978-9910-01-313-3

